

Редакція:

Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» Дочірня компанія
"Укртрансгаз"

ПРИМІРНА ІНСТРУКЦІЯ

з ОХОРОНИ ПРАЦІ

ДЛЯ РЕГЕНЕРАТОРНИКА ВІДПРАЦЬОВАНОВОГО МАСЛА

Київ

Узгоджено

Затверджено

Національний науково-
дослідний

Наказ ДК "Укртрансгаз"

інститут охорони праці
України

№ //З 05. оЕ~.2005~
року

Лист № 169

від 23.03.2005 р.

ПІ 1.1.23-005-2005

ПРИМІРНА ІНСТРУКЦІЯ

з ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ РЕГЕНЕРАТОРНИКА ВІДПРАЦЬОВАНОВОГО МАСЛА

Київ

1.1 Примірна інструкція з охорони праці для регенераторника відпрацьованого масла призначена для всіх осіб, що працюють за професією регенераторника відпрацьованого масла (далі - регенераторник) у газокомпресорних службах (ГКС) на компресорних станціях (КС) на підприємствах ДК "Укртрансгаз".

1.2. До самостійної роботи допускаються особи у віці не молодше 18 років, які у навчальному закладі отримали професію регенераторника та придатні за станом здоров'я. І перед допуском до самостійної роботи, після отримання вступного інструктажу, первинного інструктажу, спеціального навчання з питань охорони праці, перевірки знань з охорони праці, яка проводиться за екзаменаційними білетами, перевірки вмінь і навичок безпечного виконання робіт, регенераторник повинен пройти безпосередньо на робочому місці стажування протягом 2-15 змін (залежно від стажу, досвіду і характеру роботи) під керівництвом досвідченого кваліфікованого регенераторника. Допуск до самостійної роботи здійснюється при задовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці наказом (розпорядженням) роботодавця (або керівника структурного підрозділу).

1.3. Робота регенераторника полягає у виконанні робіт із регенерації і тонкої очистки відпрацьованого масла; вибору схеми роботи обладнання, необхідних матеріалів і встановлення режиму регенерації та очистки масла, у залежності від ступеню його забруднення і старіння; визначення якості масла без його аналізу (візуально); покращення якості масла шляхом введення присадок і змішування; пуску і налагоджування установки по регенерації масла, а також її ремонту; належного нагляду за роботою запірної арматури складу паливно-мастильних матеріалів (ПММ), а також місткостей ПММ; центрифугування масла вакуумцентрифугою.

1.4. Основним постійним робочим місцем регенераторника є ділянка компресорної станції, на якій розміщено маслогосподарство та установка регенерації масел.

1.5. Регенераторник зобов'язаний:

- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт;
- знати і виконувати вимоги цієї інструкції, внутрішнього трудового розпорядку, правила поведінки з обладнанням, користуватись засобами колективного та індивідуального захисту;
- проходити у встановленому на підприємстві порядку попередні та періодичні медичні огляди.

Регенераторник повинен знати характеристику шкідливих речовин, які можуть виділятися у процесі виконання робіт, їх дію на організм людини і заходи захисту.

Регенераторник повинен пам'ятати, що дотримання вимог інструкції з охорони праці є основною умовою запобігання нещасним випадкам. Порушення регенераторником вимог цієї інструкції розглядається як порушення ним трудової

дисципліни, за яке до нього може бути застосовано стягнення згідно з чинним законодавством.

1.6. По території підприємства необхідно пересуватись по пішохідних доріжках і спеціальних містках, прокладених над комунікаціями, реагувати на сигнали водіїв транспортних засобів. Бути уважним, проходячи біля тросів, ланцюгів і канатів. Не наступати на кришки колодязів та інші перекриття ям, траншей і котлованів.

1.7. Регенераторник повинен виконувати тільки ту роботу, яка доручена адміністрацією згідно із змінним завданням; у робочий час, на території та обладнанні підприємства, не виконувати роботи з корисливою метою.

1.8. Регенераторник, виконуючи професійні обов'язки і завдання адміністрації поза межами території підприємства, необхідно чітко виконувати завдання, не відхилятися від маршруту, коли це не зумовлено аварійною ситуацією.

1.9. Не дозволяється курити у виробничих приміщеннях і на території виробничого об'єкту. Курити дозволяється тільки у спеціально відведених місцях.

1.10. У процесі виробничої діяльності на регенераторника можуть діяти наступні небезпечні та шкідливі виробничі фактори: підвищений рівень шуму на робочому місці, підвищена запиленість і загазованість повітря, нервово-психічні перевантаження. Шкідливі та небезпечні виробничі фактори конкретизуються згідно із результатами атестації робочих місць.

1.11. Згідно з Відомчими нормами безплатної видачі спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту робітникам та службовцям ДК "Укртрансгаз", затв. наказом ДК "Укртрансгаз" № 417 від 26.12.2003 (п.1.17), регенераторнику видається наступний спецодяг:

Костюм бавовняний або брезентовий _____ 12 місяців _____ Ми

Черевики шкіряні або чоботи з маслобензостійкою 12 місяців _____ Не, Нм
підшвою _____

Рукавиці комбіновані _____ 1 місяць _____ Ми

Фартух клейончастий з нагрудником _____ 12 місяців _____ Нм

Каска захисна _____ 24 місяці _____ Склопласт

Підшоломник під каску _____ 12 місяців _____

_____ На зовнішніх роботах взимку додатково: _____

Куртка бавовняна на утеплювальній прокладці _____ 36 місяців _____ Тн _____

Штани бавовняні на утеплювальній прокладці _____ 36 місяців _____ Тн _____

Рукавиці теплі _____ 36 місяців _____ Тн _____

Валянки _____ 48 місяців _____ ТнЗО

Коллективним договором по підприємству може бути передбачена видача спецодягу і спецвзуття понад встановлені норми.

1.12. Під час роботи регенераторник повинен користуватись ЗІЗ та дотримуватись правил особистої гігієни, зокрема:

- утримувати в чистоті і порядку робоче місце і інструмент;
- правильно і дбайливо користуватись санітарно-побутовими приміщеннями, засобами індивідуального захисту;
- утримувати спецодяг і спецвзуття у справному стані і чистому вигляді;
- перед кожним прийманням їжі мити руки водою з милом чи іншими миючими засобами. Застосовувати при митті рук бензин, гас, ацетон та інші легкозаймісті речовини забороняється;
- дотримуватись питного режиму з врахуванням особливостей умов праці;
- дотримуватись режиму праці і відпочинку;
- при появі температури чи інших ознак захворювання слід попередити керівника робіт та негайно звертатись до лікаря.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Перед початком роботи регенераторник відпрацьованих масел зобов'язаний:

- одягнути ЗІЗ. Спецодяг повинен бути добре підігнаний і застібнутий на всі гудзики;
- отримати від керівника робіт завдання на робочий день;
- отримати відомості від змінного машиніста чи чергового диспетчера про здійснення подачі масла в цех або його зливу з цеху на склад масел за час останньої зміни. Отриману інформацію занести в оперативний журнал і приступити до виконання своїх обов'язків.

2.2. Перед пуском маслоочисної або регенераційної установки необхідно провести її візуальний ретельний огляд з метою перевірки справності установки і підготовленості до пуску.

2.3. Перевірити відповідність ручного інструменту основним вимогам охорони праці. Звернути увагу на те, щоб:

- напилки, викрутки, шабери та інші підсобні інструменти були надійно закріплені в ручках та мали на ручках бандажні кільця;
- ударні інструменти (зубила, кернери, просічки тощо) не мали тріщин, задирок, наклепань;
- довжина зубила повинна бути не меншою 150мм, а довжина його відтягнутої частини 60-70мм, різальна кромка зубила повинна являти собою пряму або дещо

випуклу лінію;

- молотки і кувалди мали дещо випуклу, без скосів, тріщин, задирок і наклепань ударну поверхню, були надійно закріплені на рукоятках шляхом розклинення металевими клинами. Рукоятки всіх інструментів повинні мати гладку поверхню і бути виконаними з твердих порід дерев.

2.4. Перед роботою з електроінструментом необхідно:

- перевірити затяжку гвинтів, які кріплять вузли та деталі;

перевірити справність редуктора шляхом прокручування шпинделя електроінструменту рукою (при відключеному електродвигуні);

- перевірити стан щіток і колекторів;

- перевірити стан проводів електроінструменту, цілісність ізоляції, відсутність надломів жил:

- перевірити справність заземлення.

2.5. Про виявлені при огляді недоліки слід доповісти керівнику робіт і приступати до роботи після їх усунення.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Під час виконання роботи регенераторник повинен працювати у спецодязі, касці, утримувати у чистоті своє робоче місце, протягом зміни звертати увагу на стан робочого місця, огорожень, обладнання, пристроїв, приладів та інструменту.

3.2. *Вимоги безпеки при обслуговуванні .маслоочисної машини ПСМ-1-3000 і регенераційної установки Р-1000:*

3.2.1 .Установка ПСМ-1-3000 є високошвидкісною машиною, яка при роботі набуває великого інерційного зусилля, тому невміле або недбале її обслуговування може призвести до важких наслідків.

3.2.2. Під час експлуатації очисної та регенераційної установок регенераторник повинен дотримуватись наступних вимог безпеки:

- працювати тільки на заземленому обладнанні;

- не допускати до обслуговування установок сторонніх осіб;

- не використовувати в роботі барабан сепаратора, який пошкоджено або відремонтовано кустарним способом;

- розбирати комунікації або проводити інші ремонтні роботи за умови вимкнення електроприводу установки та повної зупинки барабана;

- не працювати на установці за наявності вібрації сепаратора;

- не користуватися металевими щітками і шаберами для очищення барабана;

- починати сепарацію і заливати воду для утворення гідрозатвору в ПСМ-1-3000 за умови набирання барабаном повних обертів;
- застосовувати для змащування гвинтової пари тільки чисте масло;
- промивати деталі установки спеціальними миючими розчинами ;
- працювати у чистому (не забрудненому маслом) спецодязі.

3.2.3. У випадку проникнення масла, що сепарується, у ванну гвинтової пари, необхідно негайно зупинити установку і через зливний отвір злити масло. Промити ванну чистим маслом і заповнити її спеціальним маслом до рівня, що вказаний на покажчику рівня масла.

3.2.4. Необхідно періодично перевіряти справність заземлення.

3.3. Вимоги безпеки при обслуговуванні і ремонті місткостей на складі масел:

3.3.1. Виконання робіт у місткості повинно здійснюватись бригадою за нарядом-допуском із розробленими заходами безпеки під час виконання конкретної роботи.

3.3.2. Під час проведення ремонтних робіт у місткостях, де зберігаються ПММ, дозволяється користуватися тільки світильниками у вибухобезпечному виконанні напругою не більше 12 В.

3.3.3.1. Перевірку наявності загазованості у місткостях проводити виключно газоаналізатором. Заборонено перевіряти загазованість за допомогою відкритого полум'я, так як це може спричинити вибух.

3.3.4. Роботи усередині місткостей та апаратів необхідно проводити тільки іскробезпечним інструментом.

3.3.5. Для захисту органів дихання працюючих у місткостях та апаратах повинні застосовуватися ізолюючі шлангові протигази.

3.3.6. Шолом-маска шлангового протигаса повинна бути підігнана за розміром і одягатися безпосередньо перед входом в апарат чи місткість. Герметичність, підгонку протигаса, справність патрубків забору свіжого повітря перевіряє особа, відповідальна за проведення робіт.

3.3.7. Забірний патрубок шлангу протигаса повинен бути виведений в зону чистого повітря і закріплений. Шланг необхідно розташовувати таким чином, щоб виключити небезпеку припинення надходження повітря внаслідок перегинання, перекручування, перетискання шлангу.

3.3.8. Під час роботи у місткості чи апараті робітник повинен застосовувати запобіжний пояс з хрестоподібними лямками і прикріпленою до нього сигнально-рятувальною мотузкою, вільний кінець якої повинен бути виведений назовні і знаходитись в руках у робітників (їх не менше двох), які наглядають (страхують) за робітником, що знаходиться в посудині чи апараті.

3.3.9.Робітники, які знаходяться на страховці, повинні мати таке ж спорядження, що і працюючий у місткості, щоб бути готовими надати, у разі необхідності, робітнику, що знаходиться у місткості, термінову допомогу.

3 А.Вимоги безпеки під час ремонту установок очистки і регенерації масел:

3.4.1.Всі частини і деталі установки, що зняті під час ремонту, повинні розміщуватись на раніше вибраних місцях, надійно укладені із застосуванням прокладок. Циліндричні деталі необхідно складати із застосуванням упорів.

3.4.2.Проведення ремонту установки із застосуванням талі (кран-балки) та стропуванням деталей, що демонтуються, доручається регенераторнику, який має дозвіл на виконання таких робіт.

3.4.3.Застосовувати дозволяється тільки справні і такі, що відповідають вазі ватажу, механізми і триси.

3.4.4.Промивання деталей дизпаливом і продування їх стиснутим повітрям необхідно проводити у спеціально призначених для цього приміщеннях.

3.4.5.1 Іромаслений обтиральний матеріал і ганчір'я необхідно складати у спеціальні ящики з щільними кришками і виносити у місця для викидання сміття в кінці кожної зміни.

3.4.6.При появі несправностей в електричній схемі установки, регенераторник повинен вивести її з роботи і повідомити відповідального за електрогосподарство.

3.5. Вимоги безпеки при використанні ручного переносного інструменту:

- ручний інструмент повсякденного застосування повинен бути закріплений за обслуговуючим персоналом;
- розміри гайкових ключів повинні відповідати розмірам гайок, на робочих площинах ключів на повинно бути збитих скосів, а на ручках - задирок;
- не допускається відкручувати і закручувати гайки, закладаючи між ними та ключем металеві пластини, а також нарощувати ручку ключа за допомогою іншого ключа чи обрізки труби, так як це може призвести до травмування рук;
- під час робіт з ударним інструментом /зубилом, пневмозубилом і у інших випадках, коли можливе відлітання осколків/, необхідно застосовувати засоби індивідуального захисту - окуляри, каски, маски, а для захисту від осколків оточуючих - встановлювати захисні ширми;
- під час перевезення і перенесення інструменту, який має гострі краї, необхідно вжити заходів, що виключають травмування людей (використовувати сумки, чохли тощо);
- під час роботи на висоті інструмент необхідно прив'язати або застосовувати наручні петлі, переносити інструмент в спеціальних сумках або ящиках, щоб уникнути його падіння;

- не працювати без опори;
- використовувати спеціальні пристрої для кріплення і фіксації.

3.6. Регенераторнику дозволяється користуватися лише тим електроінструментом, яким його забезпечила адміністрація підприємства для даного виду робіт.

1 При роботі з електроінструментом необхідно дотримуватись таких заходів безпеки:

- не передавати електроінструмент, хоча б на нетривалий час, іншим особам;
- не розбирати електроінструмент і робити самим будь-який ремонт (як самого електроінструменту, так і проводу, штепсельних з'єднань і т.п.);
- не триматись за провід електроінструменту чи торкатись різального інструменту, що обертається;
- не прибирати руками стружку чи тирсу під час роботи електроінструменту або до повної його зупинки;
- не вносити усередину барабанів, металевих резервуарів, місткостей і т.п. переносні трансформатори і перетворювачі частоти.

3.7. Регенераторнику дозволяється проводити тільки пуск і зупинку електрифікованих агрегатів. Відкривати розподільчі шафи, щити електричних приладів тощо здійснюється персоналом енергетичної служби.

3.8. *Вимоги безпеки при виконанні навантажувально-розвантажувальних робіт та при транспортуванні вантажів:*

3.8.1. До виконання робіт із стропування і закріплення вантажів допускаються регенераторник, що пройшов навчання на право проведення такелажних робіт.

3.8.2. У зоні виконання робіт повинні бути встановлені знаки безпеки і таблички з попереджувальними написами.

3.8.3. Стропування вантажу необхідно проводити стропувальними тросами або спеціальними вантажозахоплювальними пристроями, що відповідають вазі вантажу, випробуваними згідно з правилами і оснащеними бирками з вказанням допустимих навантажень та дати наступного випробування.

3.8.4. Способи стропування повинні виключати падіння, перекіс чи ковзання застропованого вантажу.

3.8.5. Встановлення (укладання) вантажу на транспортному засобі повинно забезпечувати стійке положення вантажу і транспортного засобу в процесі навантаження, розвантаження і транспортування.

3.8.6.1. Під час виконання навантажувально-розвантажувальних робіт необхідно дотримуватись наступних вимог безпеки:

- працювати тільки у спецодязі, захисних касках та рукавицях;

- проводити стропування тросами чи вантажозахоплювальними пристроями, які мають бирки з вказанням допустимих навантажень і дат випробування;
- проводити стропування тросами, що не мають механічних пошкоджень (розрив окремих жил, дротин тощо);
- піднімали і переміщувати вантажопідйомними механізмами вантажі, маса яких відома.

3.9. Газонебезпечні роботи виконуються за нарядом-допуском у встановленому на підприємстві порядку. До виконання газонебезпечних робіт допускаються регенераторники, які пройшли навчання та перевірку знань з питань охорони праці і мають допуск на право виконання таких робіт.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Після закінчення роботи регенераторник повинен:

- відключити обладнання від електромережі;
- навести порядок на робочому місці. Відходи виробництва, сміття і використані матеріали повинні прибиратись у спеціально відведені місця і металеві ящики;
- почистити, зібрати і скласти у відведене місце інструмент та пристосування;
- зняти ЗІЗ і покласти їх у шафу для спецодягу;
- вимити руки та обличчя водою з милом або прийняти душ.

4.2. При виявленні несправностей спецодягу або запобіжних засобів, повідомити про це керівника робіт (начальника ГКС).

4.3. Повідомити керівника робіт (начальника ГКС) про недоліки в роботі обладнання, які були виявлені на протязі робочого дня.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. Регенераторник повинен знати свої обов'язки згідно з Планом локалізації і ліквідації аварійних ситуацій і аварій, в якому розроблені заходи щодо сповіщення про виникнення аварійних ситуацій та аварій і першочергові дії у разі їх виникнення.

5.2. Види аварійних ситуацій: пожежа;

раптова поява напруги на електрообладнанні;

несправність вантажопідйомального механізму, коли неможливо опустити піднятий вантаж.

5.3. При виникненні пожежі регенераторник повинен викликати пожежну команду та добровільну пожежну дружину, повідомити диспетчера і одночасно приступити до ліквідації пожежі.

5.4. Під час раптової появи напруги на обладнанні необхідно:

- призупинити роботу;
- вимкнути обладнання;
- повідомити керівника робіт;
- вивчити обстановку і виявити причину появи напруги;
- ліквідувати причину появи напруги.

Відновлення робіт дозволяється керівником робіт після вжиття додаткових заходів безпеки.

5.5. У разі несправності вантажопідіймального механізму, коли неможливо опустити піднятий вантаж, небезпечна зона проведення робіт з піднімання та переміщення вантажів повинна обгороджуватись і повинні вивішуватись застережні знаки безпеки "Обережно! Небезпечна зона". Ліквідацію аварії дозволяється проводити тільки під керівництвом відповідальної особи.

5.6. Про кожний нещасний випадок потерпілий або працівник, який його виявив, чи інша особа - свідок нещасного випадку повинні негайно повідомити безпосереднього керівника робіт чи іншу уповноважену особу підприємства і вжити заходів до подання необхідної допомоги потерпілому.

5.7. Послідовність подання долікарської допомоги:

- припинити дію на організм факторів, що спричинили нещасний випадок, які загрожують здоров'ю чи життю потерпілого (звільнити від дії електричного струму, винести з ураженої зони, загасити одяг, що спалахнув) і оцінити його стан;
- за необхідності вжити заходів щодо рятування потерпілого у порядку першочерговості (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, накладити пов'язку тощо);
- вжити заходів для відправки потерпілого в найближчий медичний заклад.